

T.C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği – Bilgi Edinme Birimi

7/18143

Sayı : B.18.0.BHİ.0.00.00/610.01-1449
Konu : Sayın Hüseyin GÜLER'in
Yazılı Soru Önergisi

05.../12/2006

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlgi : TBMM'nin 27/10/2006 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-26496 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan, Mersin Milletvekili Sayın Hüseyin GÜLER'in, Bafa Gölünün kurumasına ilişkin, 7/18143 esas numaralı yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, cevabi yazımız ilişikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Osman PEPE
Bakan

EK:
Cevabi yazı (1 sayfa)

DAĞITIM
Gereği:
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

Bilgi:
Başbakanlık

**MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN HÜSEYİN GÜLER'İN
7/18143 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİ HAKKINDA
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI'NIN CEVABI**

1. Gölün kuzeyine 1985 yılında DSİ tarafından yapılan sedde ve birisi denizle, diğeri de Büyük Menderes Nehri ile bağlantıyı sağlamak amacıyla inşa edilen 2 adet regülatör, Gölün su miktarını kontrol etmekte fayda sağlamış olmakla birlikte; yapılan bu sistemin, gölün sabit bir kimyasal bileşime sahip olamamasına neden olduğu da bilinen bir gerçektir.

Göl seviyesinin düştüğü dönemlerde, deniz bağlantısını sağlayan regülatör açılarak göle deniz suyu bırakılmakta; bazı dönemlerde ise Büyük Menderes kapakları açılarak tatlı su girişi sağlanmaktadır. Bu işlem bir düzen ve program dahilinde yapılmamakta, bu nedenle de gölün pH'ı, çözünmüş oksijeni, tuzluluk gibi hayati önem taşıyan fiziksel parametreleri ile kimyasal bileşimi sürekli değişmektedir. Bunun sonucunda yerli, duraylı bir sucul fauna oluşmamaktadır. Bunun en tipik göstergesi, 1988 yılında Göl'de aynı anda sazan, tatlısu kaya balığı, yayın gibi tatlı su balıkları ile kefal, yılan balığı, deniz levreği gibi tuzlusu balıklarının bir arada bulunmasıdır. Ancak 1993 yılında gölde kefal türleri ile yılanbalığı dışında (tuzlusu balıkları) balık kalmadığı görülmektedir.

Bunun yanı sıra, gölde aşırı avlanmaya bağlı olarak son dönemde neredeyse ekonomik türlerin tamamı bitme noktasına gelmiştir. Zooplanktonla beslenen balıkları baskılayarak fitoplankton-zooplankton dengesini koruyan türlerin neredeyse ortamdandan tamamen silinmesi (başka bir ifadeyle DSİ'nin kanal uygulaması nedeniyle bu dengenin asla kurulamaması) sebepleriyle feke, gümüş balığı gibi türler kontrolsüz şekilde artmış ve Göldeki zooplankton neredeyse tamamen tükenmiştir. Bu ise fitoplanktonun (alg) hızlı artışını sağlamıştır. Büyük Menderes Nehri'ni göle bağlayan kanalın zaman zaman açılmasıyla, Nehrin taşıdığı azot, fosfor gibi kirleticiler (besin maddeleri) yoğun miktarda göle ulaşmakta, bu da zaten kontrolsüz çoğalan fitoplanktonun daha fazla beslenmesine ve yayılmasına neden olmaktadır.

2. Temel problem durumundaki regülatörlerin tamamen iptal edilmesi, Göl'de hidrolojik sorunlara yol açacağından; bu regülatörlerin akılcı ve hidrokimyasal açıdan dengeli bir şekilde kullanılabilmesi amacıyla, gerekli sistematik çalışma başlatılmış olup, halen izleme ve kavramsal model oluşturma çalışmaları devam etmektedir. Bunun yanı sıra vurgulanması gereken bir diğer konu da, Bafa Gölü'nün geçmişi boyunca benzer aşırı ötrofikasyon problemleri ile karşı karşıya kalmış olduğu gerçeğidir. Özellikle Göl'ün batı kesimindeki kayalık sahilde rastlanılan yosun izleri, aynı şiddette olmasa da, Göl'ün ötrofik karakterde olduğunu göstermektedir.

3. Yukarıda anıldığı gibi, farklı parametreler için (hidrolojik durum, su kimyası, balık stoku, vb) farklı senaryolarda çalıştırılacak bir model oluşturulmaktadır. Modelleme çalışmalarının ilk aşaması olan kavramsal model oluşturulmakta olup, gerekli mevsimsel veriler toplanmaya başlamıştır. Bu çalışma tamamlandığında, sadece güncel sorunlara göre değil, Göl'ün özellikleri doğrultusunda karşılaşılabilecek olası sorunlara yönelik tedbirler de alınabilecektir. Öte yandan, kısa vadeli çözüm üretmek adına; Göl'deki temel sorun durumundaki oksijen yetersizliğini giderecek çalışmalara başlanmıştır.

4. Bakanlığımız kayıtlarında yapılan incelemeler neticesinde, önergede anılan şahıs tarafından Bakanlığımıza yapılan herhangi bir başvuruya rastlanılmamıştır.

